

Bernabé Dalmau i Ribalta

Una mirada eclesial oberta

Segon Dietari d'un missioner
de la Misericòrdia

EMAÚS 179

CPL
editorial

Bernabé Dalmau i Ribalta

Una mirada eclesial oberta

**Segon Dietari
d'un missioner
de la Misericòrdia**

Col·lecció Emaús 179
Centre de Pastoral Litúrgica

Fotografia de la coberta: Vistes des de l'Abadia de Montmajor (cedida per Maria Guarch)

© Edita: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Diputació, 231 – 08007 Barcelona
Tel. (+34) 933 022 235
cpl@cpl.es – www.cpl.es

Primera edició: octubre de 2023

ISBN: 978-84-9165-590-9
Dipòsit legal: B 17651-2023

Printed in UE

Imprimeix: Safekat, S.L.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si us cal fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

SUMARI

Març 2022: Do i misteri.....	7
Abril 2022: Assumir la pròpia història personal.....	15
Maig 2022: ¿Què ha d'arbitrar l'existència?.....	23
Juny 2022: Discernir	29
Juliol 2022: Estimar i servir	37
Agost 2022: Festes i sants.....	43
Setembre 2022: L'Església, el món, Maria, Déu.....	51
Octubre 2022: Llavors d'esperança.....	59
Novembre 2022: La santedat, servint	63
Desembre 2022: Església i món que necessiten esperança.....	71
Gener 2023: La petjada del papa Benet.....	79
Febrer 2023: Vida personal i vivències mundials.....	83
Març 2023: Quaresma i deu anys de pontificat del papa Francesc.....	89
Abril 2023: Pasqua, misteri de misericòrdia.....	99

MARÇ 2022:

DO I MISTERI

6 DE MARÇ

Fa prop de set anys vaig iniciar un primer «dietari d'un missioner de la misericòrdia», que anava des de finals de novembre de 2015 fins a la Pasqua de l'any següent. Avui n'inicio un segon, perquè tinc elements de reflexió que em proposo anar desgranant i completar-los amb fets que puguin anar succeint els mesos següents, sempre en relació amb allò que em motivà a fer un primer dietari.

El motiu de començar-lo avui és perquè és el primer diumenge de Quaresma. Tota conversió, tota renovació comporta un començar; el «Recorda't, home, que ets pols...» del recent Dimecres de Cendra ha tornat a ressonar amb l'insistent retorn als orígens. I avui la proclamació evangèlica de les misterioses temptacions de Jesús al desert marquen l'inici de la vida pública de Jesucrist, no exempta de contínues ocasions de prova però sempre amb l'azimut ben definit de fidelitat a la voluntat del Pare.

També aquest primer diumenge la litúrgia bizantina remet als orígens quan centra la reflexió en l'expulsió d'Adam i Eva del Paradís. És el començament de l'itinerari de la humanitat despullada de tota suficiència, però sabent que no es pot quedar aturada: ha de

treballar la terra amb la suor del front, ha d'infantar amb dolor, ha de fer una travessa que haurà d'anar repetint, en forma única, cada persona individualment i formant la família dels éssers humans, cridats, això sí, a esdevenir fills de Déu, gràcies al nou Adam.

No em sé estar de traduir, en el context litúrgic d'avui, un cant dels monjos olivetans francesos de Bec-Hellouin:

Nou Adam, nascut d'una terra puríssima on brolla la font de les aigües vives. Sobre teu reposa l'Esperit del Déu Creador. Ell t'empeny al desert, guerrer diví; Satanàs, vençut en un triple combat. Allí retrobes l'Esposa esgarriada, la sedueixes, li parles al cor, del qual brolla finalment el seu crit, amb tu: «Abba, Pare, que es faci la teva voluntat».

Justament avui ha mort un cantautor contracultural, Pau Riba, que, enmig d'estirabots, respongué al tema de la revolució científica:

Jo crec que la màquina és la resposta a la condemna bíblica per haver volgut tenir accés a l'arbre del coneixement, quan Déu diu que se'n desentén i diu a Adam i Eva que s'hauran de buscar la vida i desentrellar el misteri de l'existència... La Bíblia diu que el setè dia Déu va descansar. M'imagino que quan hàgim endegat les màquines com a nou ésser racional nosaltres descansarem (5 febrer 2021).

8 DE MARÇ

Endegar les màquines com a nou ésser racional no sé si ens pot desentrellar el misteri de l'existència. El que sí que veig clar és que no descansarem fins que arribem al repòs etern. Mentrestant, tot intent d'ac-

cedir al bíblic arbre del coneixement em sembla que està condemnat al fracàs. Una vegada van preguntar a mossèn Josep Ballarín si creia en el pecat original. I va respondre, com sempre, amb una sortida genial: «Només cal obrir la finestra i mirar enfora».

Actualment, ja no ens cal obrir la finestra per estar al corrent d'allò que passa al món. I a fe que des de finals de febrer la invasió d'Ucraïna per part de Rússia fa més palesa la necessitat de redempció. La humanitat no ha progressat linealment i ha intentat assolir l'arbre del coneixement amb el resultat d'anar-se enfilant per caure cada vegada més en picat. No en parlem, però quan aquests dies ens donen números de l'arsenal nuclear que hi ha al món intentem oblidar-ho per no angoixar-nos més. I mentrestant no podem fer abstracció de les xifres, que cada dia augmenten, d'emigrants que intenten escapar de la guerra sense tenir un futur cert. No es tracta només –ja és prou greu– d'edificis malmesos de moltes ciutats, algunes pràcticament arrasades. Sinó sobretot de persones que han de deixar la llar i marxar, moltes d'elles sense saber on anar. Cada persona viu un drama, que marcarà la seva vida. I encara, si pot encarrilar-la i no defallir en l'exclusió social i la misèria.

Els danys col·laterals de la guerra són també infinits. Danys econòmics, danys psicològics, danys que desequilibren la convivència universal, prou maldada. També hi ha, fixant-nos en el món eclesial, dany ecumènic. Gairebé la totalitat dels ortodoxos dels països satèl·lits de Rússia pertanyen al patriarcat de Moscou, i el patriarca Kirill dona suport a la invasió que el seu

país està fent a Ucraïna. No és estrany que ortodoxos de la diàspora russa vulguin emparar-se al patriarcat de Constantinoble. Mentrestant, el papa Francesc fa crides a la pau, però no esmenta mai cap nom propi, ni polític ni eclesiàstic, dels invasors russos, per tal de no suscitar recels encara pitjors.

20 DE MARÇ

Aquest any l'evangeli del III Diumenge de Quaresma és dels textos poc coneguts, propis de Lluc però molt adient per al temps litúrgic: la necessitat de convertir-se i la paràbola de la figuera estèril (13,1-9). El primer incís esmenta dos fets desconeguts per fonts profanes, la crueltat de Pilat en barrejar la sang d'uns galileus amb la dels sacrificis que oferien i l'esfondrament de la torre de Siloè. El segon és la paràbola de la figuera estèril. Això m'ha fet pensar en dues catàstrofes d'aquesta segona dècada del nou segle: la pandèmia de la Covid i la guerra en curs. És possible que reneixi en el cor de molts la pregunta: ¿Per què Déu permet aquests fets? No hi podem donar resposta sense fer una altra pregunta: ¿Per què Déu ens ha volgut salvar a través de la creu? Aquests interrogants ens interpel·len sobretot si ens els transmeten gent no-creient.

No hi tenim resposta, si no és en la contemplació del misteri pasqual en la seva globalitat. Escauria aquí el final del llibre de Job. «Ara em retracto, penedit sobre la pols i la cendra» (42,6), tenint ben present, és clar, que dins el conjunt del llibre la retractació de Job no és una renúncia a tot el que ha anat dient, sinó una

descoberta de la seva relació amb Déu. Aquesta relació ens col·loca en una actitud de silenci: no hi ha retop. El missatge de conversió, que ens transmet la pàgina de Lluc, tant en narrar dos fets històrics com la paràbola de la figuera estèril, posa als nostres llavis la pregària del vinyater: «Senyor, deixeu-la, encara aquest any».

25 DE MARÇ

Avui el papa Francesc ha presidit una celebració penitencial, com sol fer cada any un divendres proper a la Setmana Santa. Només que hi ha afegit una consagració al Cor de Maria, perquè des dels orígens del santuari de Fàtima hi ha una relació entre la pregària a Maria i el desig de la conversió de Rússia. Al cap d'un segle, el sentit de Rússia és diferent, però el drama de la guerra fa actual la necessitat de pregar pels països de l'antic Teló d'Acer.

Fa tres dies els Missioners de la Misericòrdia vam rebre una invitació a fer, cadascun, un acte semblant portant al cor «la població culpida». Ens informen que hi ha vint-i-set Missioners ucraïnesos que aquests dies intenten portar la llum de l'esperança entre els seus conciutadans. Recordo que alguns d'aquests preveres, el 10 de febrer de 2016, concelebraren la missa d'enviament dels Missioners de la Misericòrdia revestits amb els ornaments que escauen al seu ritu bizantí. No sé si, arreu del món, haurà estat possible en tres dies organitzar una celebració penitencial i una pregària mariana en els respectius llocs de culte d'origen. En tot cas la circular és una bona invitació a pregar en comunió amb tots aquells missioners de l'Any sant.

30 DE MARÇ

Sembla que amb el Jubileu extraordinari de 2016 s'havia acabat la missió concretada en la virtut de la misericòrdia. Però no. Al cap de dos anys, coincidint amb l'octava de Pasqua (el diumenge *in albis* porta el subtítol «o de la Divina Misericòrdia», per les revelacions de santa Faustina Kowalska), el Papa feu una nova convocatòria de tres dies. Poguérem concelebrar amb ell no sols la missa del diumenge de l'octava, sinó una d'especial per a nosaltres, després d'haver-nos rebut en audiència i donat la mà a cadascun.

Ens donaren un diploma i un anuari, amb la llista i adreça de tots: 911. No sabia dir si en els anys transcorreguts hi ha gaires noves incorporacions, i baixes per edat. Sí que puc afirmar que, dels del meu àmbit geogràfic, tres reberen successivament l'ordenació episcopal: un per a regir l'arxidiòcesi de Tarragona i dos en qualitat d'auxiliars de Barcelona. Un d'aquests darrers, Mons. Antoni Vadell, ens acaba de deixar després de llarga malaltia i un testimoniatge extraordinari de fe cristiana i d'impuls evangelitzador.

D'aquells dies, ultra els actes amb el sant pare, m'impressionà especialment la conferència de Mons. Jorge Carlos Patrón Wong, mexicà i aleshores secretari de la Congregació per al clergat. El tema va ser «Pecat i misericòrdia en la vida del sacerdot». Durant una hora llarga, que no es va fer gens pesada, va anar desgranant com cal practicar «l'exercici de tornar sobre l'astorament en la nostra pròpia experiència vocacional, per tal d'anar aprofundint en la gratuïtat del do rebut

i en la infinita misericòrdia de Déu, que ha fet de cada un de nosaltres un autèntic enamorat. Davant aquest do no se'ns ha acudit sinó una resposta totalitzant, plena de goig».